

ПУБЛІЧНІ БІБЛІОТЕКИ В США: ДОСЛІДЖЕННЯ ДУМОК АМЕРИКАНЦІВ

Публічна бібліотека м. Сітла

У США, незважаючи на розвиток Інтернету, бібліотеки і надалі мають велику популярність у населення. Що ж знаходять тут досвідчені користувачі найбільшої глобальної комп'ютерної мережі?

У щорічному опитуванні щодо використання публічних бібліотек, проведеному Дослідницьким центром П'ю (м. Вашингтон) у 2016 р.¹, взяла участь 1 601 особа віком від 16 років з усіх 50 штатів країни.

¹ Дослідницький центр П'ю (м. Вашингтон) – інформаційний центр, який надає відомості про соціальні проблеми, громадську думку та демографічні тенденції, що формуються в США і світі, проводить опитування громадської думки, демографічні дослідження, здійснює контент-аналіз та інші соціологічні розвідки.

Результати дослідження виявилися цікавими і на сьогодні є дуже актуальними. Зокрема, вивчення показало: 78% дорослих американців вважали, що відвідування публічних бібліотек допомагає їм знайти достовірну і надійну інформацію з авторитетних джерел, а 76% – здобувати у стінах книгозбірень нові знання. Промовистим є й той факт, що правдива інформація є важливою для 56% респондентів при прийнятті ними життєво необхідних рішень. На думку опитаних, публічні бібліотеки також допомагають їм орієнтуватися в морі фейкової інформації, сприяють особистісному зростанню, боротьбі зі стресами і навіть навчають належного захисту персональних даних.

Найбільший інтерес до бібліотек виявили люди віком від 18 до 35 років, з них 53% указали, що за останній рік хоч раз ходили в бібліотеку, користувались її сайтом. Молоді люди, які відвідували бібліотеки частіше, ніж літні американці, особливо були схильні стверджувати, що бібліотеки допомагають їм у пошуку надійної інформації.

Читання паперових книг залишається одним із найпопулярніших занять у вільний час у всьому світі й чудовою нагодою зайти до бібліотеки. Навіть Інтернет не відібрав у книги шанувальників. Серед опитаних 64% брали в бібліотеках книги, 29% зверталися туди, щоби попрацювати за комп'ютером.

Чого американці чекають від публічних бібліотек? 3-поміж респондентів 80% вважали, що бібліотеки мають пропонувати освітні програми для оволодіння цифровими навичками роботи з інформацією. Половина учасників дослідження зазначили, що бібліотеки могли б допомагати відвідувачам освоювати нові творчі технології, наприклад 3D-принтери; 57% – висловили думку, що бібліотеки мають створювати комфортніші та затишніші місця для читання, роботи, відпочинку та спілкування, а 24% натомість вважали за потрібне, звільнивши приміщення від фондів на паперових носіях, створювати в них інформаційні центри, зони читання та спілкування, проводити культурні заходи.

На думку респондентів, розвиток бібліотечних послуг у публічних бібліотеках передбачає роботу в трьох ключових напрямках: забезпечення доступу до ресурсів з можливістю безпосередньо доторкнутися до консервативного духу паперової книги; збільшення різноманітності бібліотечних інформаційних сервісів; створення комфортних психологічних умов для співпраці бібліотекаря і читача, користувача, всіх, хто звертається до бібліотеки за знаннями, інформацією, порадами тощо. Отже, майбутнє бібліотек для них – у грамотному поєднанні традиційного та цифрового інфосередовища.

Наведемо ще вельми цікаві висновки за результатами проведеного опитування.

У процесі дослідження було проаналізовано склад користувачів бібліотек за віком. Упродовж року з-поміж відвідувачів публічних бібліотек – як стаціонарних, так і мобільних – переважала молодь від 18 до 29 років – 53%. Частка осіб віком 65 років і старше становила лише 40%. Отже, молоді користувачі частіше відвідували бібліотеки.

Став несподіванкою і той факт, що 19% опитаних дорослих відповіли, що ніколи не відвідували публічну бібліотеку, при цьому 11% із них були з вищою освітою.

Серед мотиваційних чинників звернення до бібліотек переважна більшість респондентів (64%) зазначила цілеспрямоване звернення до книги або твору певного автора, газети, журналу. Інтерес до ресурсів Інтернету став мотивом лише для 29% опитаних.

Новою бібліотечною послугою в публічних бібліотеках США є забезпечення вільного доступу до мережі Wi-Fi, якою можна скористатися поза межами приміщень книгозбірень. Тож 7% респондентів відповіли, що безоплатно підключалися до Мережі в зоні дії Wi-Fi бібліотеки, навіть коли книгозбірню було зачинено.

Головним чинником успішної роботи сучасної бібліотеки є активне використання нових інформаційних технологій, зростання обсягу віртуального обслуговування користувачів. Тому серед інших завдань дослідження важливим було також вивчення рівня поінформованості користувачів про широкий спектр інформаційних послуг, що надаються бібліотеками. Так, 44% респондентів стверджували, що їм відомо про видавання в публічних бібліотеках електронних книг додому, а 10% вважали, що це не стосується діяльності вказаних закладів. Решта опитаних не знали про нову послугу, доступну в багатьох американських публічних книгозбірнях.

Варто відзначити, що в США публічні бібліотеки пропонують різний спектр послуг та нових сервісів, завдяки чому залишаються популярними серед населення. Наприклад, крім надання доступу до Інтернету або традиційного обслуговування в стінах бібліотек, активно здійснюється обслуговування користувачів з обмеженими можливостями або тих, які через певні обставини можуть працювати лише вдома. За даними дослідження, відсоток охоплення населення країни нестационарним бібліотечним обслуговуванням у 2016 р. становив 7%, що на 3% більше, ніж у попередньому році.

Досить поширеною стала також ідея про те, що в реаліях сьогодення бібліотеки можуть відігравати велику роль під час надзвичайних ситуацій і стихійних лих, використовуватися як тимчасові сховища.

Отже, тенденції щодо активного відвідування публічних бібліотек у США є стабільними, про що свідчать і результати розвідок Дослідницького центру П'ю. Як соціальні установи вони сприяють не лише створенню та розвитку інформованого, демократичного суспільства, а й допомагають сучасному вибагливому користувачеві реалізувати свої можливості у процесі підвищення рівня власного життя і життя суспільства.

Підготувала **Олена Білик**,
завідувач сектору
Національної бібліотеки України
імені Ярослава Мудрого,
за відкритим інтернет-джерелом:
<http://www.pewinternet.org/2016/09/09/libraries-2016/>